

۴۵ نوسرو ۲۸ جادی الاول ۱۳۱۹

(پنجشنبه)

۳۰ اغستوس ۱۳۱۷ برنجی جلد

امور اداره و تحریریه سی ایچون
محوریک . مطبعه سنه سراجعت
اولحق لازمدر .

منافع ملک و دولته خادم و ادبیات ،
فنون ، معارف و صنایع مدن باحث
هفت لاق غزته در .

مسککز توزیمی استانبول
کتبخانه سیدر .

مجموعه ادبیات

۱۳۱۸

غروش
۲۰ برسنه لك آبونه بدلی { درسعادت
۱۲ الی آیلق د د ایچون
۲۶ برسنه لك
۱۵ آلی آیلق طشره ایچون

۲۰ نوسرو برسنه لك ، نصی
آلی آیلق اعتبار اولنور .

درج ایدلیان آثار اعاده اولغاز .

نسخه سی ۲۰ پاره در پنجشنبه کونلری نشر اولنور عثمانلی غزته سیدر نسخه سی ۲۰ پاره در

بوتيره مڪر و بوتيهجات ظلال بر فرشته نيبات
ألحان زاله دارى كې كوزلرينك اوڻو شوخيه
بى منجذب ايدىيور . ياشماق ايسته يورم .
قارشيمده بر ارغوان شفق كي قفص ايدن
دوداقلريني يالكرز درونى برآين برقى ايله تماش
ايدرك مريض رعشه لرله مضطرب اولق ..
و كوزلريني ؛ بيم كوزلر يمدن توحش ايدن اونلري ،
سنى يك سه ورن ونا كهانى شعله لر كله هيچ او
اولكنه بكنرمه يهن كوزلر يمه اونك ايچين ...
— ٣٠ نومر ١٣١٧ —

باهر

حفظ صحت

كيجيلك

كيجيلك انسانه تاثيرى ، نفوذى غايته مختلف
اولوب مطالعه سى دخى خصوصيات متوعه يي
شاملدر . خصوصيات مزبوردي درجه كافيه ده
اكلامق ايچون اول امرده كيجيلره عارض اوله .
بيان امراضك اسباب مخصوصه سنى كوزدن
كچورمك اقتضا ايدر .

١ — تبديل اقليم : كيجيلر قطابلر مدارلر
بينده سير وحركت ايتكارندن وهله يك آز
برمدت ايچينده اراضى حارندن اراضى باردهيه
واراضى باردهدن اراضى حارهيه كچوب على الدوام
تبديل اقليم ايله كارندن ناشى امتزاج اقليم سريعت
ناموافق عارضاتنه معروض بولنورلر .

٢ — مدت سفر : اوزون ، بيوك سفرلر ،
سياحتلر ك تاثير مخصوصى واردر . كيجيلر ده چو
بحر ينك تاثير ينه دهها زياده خدمت ايدر سه ده
اوزون مدت امتداد ايدن بوسفر ، بوسياحت

خوش دملى ، خوليامزى برلكده ؛ بوكالى ؛
ايسر يك آز اولسون ،
عرك بو قدر ذوقنى سورمك بيله وافي ! ...

برسف ضياك

— o — o — o —

نثر :

تاؤلؤ ألحان

شوبلرينك بوى نجيبنده اوپولم ين بر بايىتى
واركه ، هر دقيقه شعرمده اونى تقدس ايدىيورم .
وسنى بو قدر سه وديكم . صميميت عشقه بو قدر بر
مقتونيت نوشين ايله اولديكم حالده دوداقلرم
دكل ، كوزلرم ؛ هانى سنك توحش ايتديك
او كوزلرم بيله وايغين بر اولومك كهواره مآمنده
كوچوك بياراماز چوجوق قارارسز ليله ياشايان
روح و قلم سنى اوپه مدهدى . بر آز اميد ؛ وبويى
ياشا تيور .

— خير چين ، هر دقيقه بواوزوتى ! ..

ونى قوجا قلايه رق چيرينان بر چيچك تالاشيله
بينى ياقان بر تبسمك اوكون قلبى پاره لامشدى
بيل كه ، شيمدى قهر ايدنجى بر شب ولوله دارك
ياقوت ماهتابى كې مرآت روحده قهقهه لرلر
وار ...

فقط نچين ؟ شيمدى بيله ، بر غور ابدينده
سونه جك ، غائب اوله جق برلمه بى حس كي اولان
حياتم بر جريحه سقوطك آغوش حارندن اوچاركن
ينه بو عكس صوت و دوداقلريم زهرل ين او مخلوق
بولانه ضيانك مزامير شوخنده تنور ايدىيور .

آخ ، بيلسهك ! .. و بر سحر غصبتله كوكلده
ياشا تديفك سو كى .. اميد ايدر مكه بونى حس
ايتدك ! ...

آغاچلرينك موسيقى اوراقى روحى تيره تيور ؛

انشاءسندہ بعض کره صحتہ نافع اولیایان طوزلی شیر، بکساد، وقوری سبزواندن مرکب اطعمه ایله تقدیه اولمغه و متعفن مشروبات ایچمهکه مجبور اولورلر.

۳ — نوع سفائن: بوده طبیعت سفائنه نظراً تأثیرات مختلفه فی شاملدر. امتعه ایله محمول، ویاخود اکثر اوقاتده یولجی ایله مالامال اولان برکمی، شرائط، ولوازمات صحیه اجرا اولمقده اولان دولت سفینه سینه نسبه صحتہ پک اوقدر نافع دکلدر.

۴ — سفینه نك انشایی: عساکره مخصوص اولان سفائن، تبحار و پوسته واپورلرنك نظافت و طهارتنه پک چوق ققوق ایلمکده درلر. برکمی یا یکی اولور ویاخود اسکی. اگر یکی اولورسه صحتہ الک موافق شرائطی جامعدر اگر اسکی ایسه قورقوله جق بعض محاذیر کوریه بیلیر. اولاً مخاطره ملی بر طاقم مواد طساره یاخود بالنا بالنی آویسته استعمال ایدیان کیلدره اولدینی کی مواد متعنه ایله کینک انسانی ثانیاً دروننده اجرای حکم ایدن صالغین یاخود ساری برخستہ اق ایله سفینه نك مفسود اولسی، ثالثاً کینک انشاءسندہ استعمال ایدیان اغاجلرک رطوبت ایله متعفن ویاخود بعض اوقات قوردرلر طرفندن یئیلدرک متغیر اولملری.

۵ — کینک اقسام مختلفه سی ده کیمجیلرک صحتلرینه تأثیر ایتمکدن بری اولدیفندن بوخصوصده نظر مطالعه یه آله جق جهتلر پک چوقدر.

اولاً — صالیوره محلی: بو محل کیلرک الک درین وقرالقی و رطوبتلی اولان محلی اولدیفندن اوراده لایتنقطع سو تراکم ایدرک قلوب هوا دخی تجدد ایتز. کینک تحتلرینک مساماندن

سو صیزه رق بالذات تحتلری بوزوب طبایع مواد اوزرینسه، بالخاصه اوراده بولنان سپورندیلره تأثیر ایتسندن تحمل اولغز درجه لدره برقوقو، تعفن حاصل اولور. بوقوقوده بر مقدار حامض قاربون ایله مخلوط کثیرالمقدار سطوعات نباتیه دن نشئت ایدر. کینک بو محلیسده بولنان هوای تمیزلک ایچون، صیق صیق کیرج ایله بادانه ایتک، یسقامق ایستلیدیکی زمان دکز صوینی کیرمک ایچون آچیلوب قپانه بیلور بر موصاق یا عیق، بورایه وضع اولنه جق حوله ایچون جسمیم تیموردن صندوقلر انشا ایتک، هوا سنی مقدار کافیه ده کورک ایله تجدید ایلمک لازمدر.

ثانیاً — انبار: صالیوره محلنک برازیلرینسده اولوب اوراده دخی رطوبتدن وهوانک تجدید ایتماسندن و حرارتدن و معدومیت ضیادن قورقوله بیلور. حال بوکه کمی طافه لرینک کیجه یاتدینی محل اورایی اولوب امتیذلری ایچون انبارک قبولری قباتمقده اولدیفندن بو یله قپالی بر موقعده بر چوق آدمک یاتمی نه قدر وخیم اوله جی و بر معتاد ازدخامک تحت تأثیرنده اوله رق تگون ایدن عوارضدن قورقولق لازم کلدیکنی بیانه حاجت مس ایتز صانیرم.

سفائن حریره ده انبارلره بر چوق مازغاللر آچیلهرق طوبلر وضع اولدیفندن محال مزبوره یه هوا و ضیا بالنسوله دخول ایده بیلیدیکی ایچون صحتیه پک اوقدر مضر دکلدر.

کیمجیلکده صحتہ تأثیری اولان دیگر بر طاقم حالات ده واردرکه بعضلرنی بیان ایده جکر.

ملاحین: قرعه نفراتی تفریق اولمقده ایکن عساکر بریه یه نسبه عساکر بحریره ده زیاده دقت اولمقده در. بحریره انتخاب اولنان

تضيق وسطی* مؤثره : تضيق وسطی* مطلقه
ايله تضيق مقابل بينندىكى قاضلدىن عبارت اولوب
على العموم ماكنسه پستونلارنىڭ اوزىنىڭ بخارك
اجرا ايتىدىكى تضيقده داخل سىلندردىكى تضيق
وسطی* مؤثرەدن عبارت اولش اولور .

سرعت پستون : پستونك سرعتى طول ضربه
ايله عدد دوره تابع اولوب سرعت وسطی* ضعف
طول ضربه نك دقيقه دهكى عدد دوره حاصل ضربه
مساویدر .

جسيم دكر ماكنه لرنده پستونك سرعتى
دقيقه ده ۷۰۰ قدمدن ۸۵۰ قدمه ، لوقوموتيفلار
دخى ۱۰۰۰ قدمه دكىن اولور ايسه ماكنه حقده
غایت ادا رەلى بر سرعت اولوب اشبو مقدار
سرعتى تزييد ايمك كوچ دكل ايسه ده ناكهانى
سىلندر جانلامەسى وسائرە كې بر جوق تەلەك لرك
وقوعە بادی اولور. دقيقه ده بىك قدم سرعتى
اولان بر پستون غایت مكمل طورە ايدلش بر
سىلندر داخل سده غاز و زيتون ياغيله ياغلانەرق
مطلوب درجە سده حرەك ايدر ايسه ده قزغان
قايناوب بر مقدار كوپوك حصوله كنجە سىلندرك
تماس سطحى بوزدىنى كې پك آز زمان ظرفده
پك بيوك قضا وقوعە سبب و برر .

بر سبدن ناشى سىلندرك سطحى آشوب
شكله خالل كلكندە ، پاكين ريتقلرە [۱] مانلا
حرەك ايدوب بو حالدە پستونك سرعتى نسبتده
تەلەك تزايد ايدر . گرچه عدد دور ماكنه
مهندسك رأيتە محول ايسه ده تجربە لردن ظهورە
كلان حدود مقبده نك خارجە چيقيسى جائز

[۱] بخارك سىلندر داخل سده بر طرفدن دېكر طرفە
مىزمايى همچون پستونك محيطه صاريان چنبرە
اطلاق اولتور .

عساكر كمان اكثرى مدت مديدە دكزده
كز دكارندن جو بحرى ايله مناسب و امتزاج
ايدە بيلمەش لردر . عساكر بحريە كې ايله سياحت
ايدنارە و ياخود كې واسطە سيله نقل اولنان
عساكر بر يە نېسبە امراضه پك آز معروف ددرلر .
بر سفينه ده شرائط بحريه طاقسه نك تعيين
و تخصيصى اولند قلىرى خدمتە نظراً تخلف
ايدر . ايشته بويلا صالبوره محاسبه و انبار چياغه
تعيين اولنانلر آرمە و يلكنجيلاك ، دومنجيلاك
خدمت لرنده استخدام اولنانلرە نسبتە اسباب
مرضيه دها زياده معروف ددرلر .

مىن ادب

صناعى

اشعارى بار كير قوتى ، سرعت پستون وسائرە

بر ماكنه نك اشعارى بار كير قوتى ، او ماكنه نك
پستونك مساحه و سرعتە و مذكور پستونك
اوزىنىڭ بخارك اجرا ايتىدىكى تضيقه تابع اولوب
بونلردن سرعت ايله تضيق متحول ايسه ده هر بر
ماكنه نك نوع و جنسە كورە بر طاقم شرائط معينه
تختده اشبو متحو لار دخى تحيد ايديله بياور .

تضيق وسطی* مطلقه : سىلندر داخل سده
انسباط ايدن بخار اثنای انسباطندە پستونك
اوزىنىڭ اجرا ايتىدىكى مختلف تضيقلرە و سطيسندن
عبارتدر .

تضيق مقابل : پستونك سىلندر داخل سده
حرەكى اثناسندە مقابل جهندن كوردىكى تضيقه
نسبه اولتور .